

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D. za pol leta 90 D. za četrt leta 45 D. mesečno 15 D.; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

FTO VIII

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 5. decembra 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 143.

Davčna praksa v Sloveniji.

(Iz tajniškega poročila na odborovi seji Zveze gremijev dne 12. pr. m.)

Na svojo okrožnico glede izterjevanja davkov je prejela Zveza trgovskih gremijev in zadrug od včlanjenih gremijev med drugim sledeče interesantne podatke:

V okoliščini gremija Maribor je bilo v minulem letu okrog 800 rubežev in 300 eksekutivnih dražb. Gremij v Slovenjgradu poroča, da je bilo v slovenjgraškem in šoštanjskem okraju napovedanih 418 rubežev. Do eksekutivnih prodaj je prišlo sicer samo v osmih slučajih in do intabulacije pa le v enem slučaju. Vsa križa je bila poostrena s tem, da je pobirala davkarja dohodnino za leto 1923 in 1924 in provizorično tudi za leto 1925 naenkrat in to ob času najobčutnejše denarne krize.

Gremij trgovcev v Novem mestu konstatira v svojem poročilu, da se mora kmetijsko ljudstvo že zadolževati, da plača davke. Trgovska zadruga v ptujski okolici poudarja, da je v njenem področju nastalo največje razburjenje vsled tega, ker znaša vojaško-komorna doklada polovico davka na poslovni promet, odnosno osemkratno vsoto pridobinskega davka. Kamniški gremij se posebno pritožuje nad tem, da se je davkoplačevalcem naknadno predpisalo iz naslova davka na poslovni promet za leto 1924 velike vsote.

V ljubljanski okolici je bilo po poročilu gremija preko 250 primerov rubežen premičnin, med njimi večina pri obrtnikih in branjevcih, deloma pa tudi pri trgovcih. V Škofelji in Lanišah je skoro vsak drugi gospodar zarubljen.

V vrhniškem okraju se je davčni urad vknjižil na 10 posestev. V Šmarju pri Grosupljem je bilo prve dni meseca septembra pred cerkvijo oklicanih 80 kmetov za prodajo premičnin, zarubljenih zaradi davkov.

V cerkniškem davčnem okraju je bilo dne 1. julija pol milijona davčnih zastankov in je bilo rubljenih 90 strank. V logaškem okraju pa v Žireh 20, v Planini 13 strank.

Posebno neurejene so razmere v Prekmurju, kjer se ljudstvo še ni vživelo v spremembo režima in kjer pod madžarsko upravo ni bilo pismenih prizivov, marveč se je vsak pritožil le osebnostno pri vaškem notarju, kar je veljalo kot priziv. Tudi sedaj prihajajo stranke na davčni urad tožiti, da predpisanega davka ne morejo plačati. Davčni uradnik jim odvzame že izstavljeno položnico ter jim izstavi novo položnico z manjšo vsoto, narkar gre stranka v dobri veri, da je zadeva rešena domov, ne da bi vložila priziv na kompetentno mesto. Čez par dni nato pa prejme novo položnico, da naj plača razliko, ki ji je bila poprej navidezno odpisana. Ta način izigravanja preti izzvati velike politične posledice v Prekmurju.

V slovenjbiškiškem okraju je bilo okrog 100 rubežev in več zaznamb na posestva. Veleposestnik Fran

Hartner iz Poljčan je moral radi pretiranih davkov prodati mlin, kovačnice ter opustiti pekarijo. Seje potem so mu pri davku nekoliko popustili. Trgovcu I. Smehu so predpisali letos 20.000 Din davka za tri leta nazaj in ga takoj zarubili. Industrijskemu podjetju Albert Stieger, tovarna bučnega olja, so predpisali naenkrat 107.000 Din davka.

Tudi v ribniškem okraju se navaja več konkretnih primerov, da so se zarubljene premičnine trgovcev prodale na javnih dražbah in da so bili posamezniki prisiljeni odložiti obrt.

K temu poročilu, ki je vzbudilo splošno prepadenost in ogorčenje proti davčnemu sistemu in praksi, pripominja zvezni tajnik, da bodo nabrani podatki objavljeni v Trgovskem listu ter bo na podlagi njih sestavljena spomenica, ki bo odposlana na vsa merodajna mesta.

Glavna načela bodočega kartelnega zakona ČSR.

Češkoslovaški ministrski svet je poveril ministrstvu pravosodja s sestavo definitivnega besedila kartelnega zakona na podlagi osnove, katero je izdelalo ministrstvo prehrane.

Glasom informacij »L—P« od pristojnih mest se vodilne poteze te zakonske osnove razlikujejo od analognega nemškega zakona, ki si ustvarjanja kartelov brezpogojno želi, nasprotuje pa njegovim skrajnim izpadkom. Predlog ministrstva prehrane sploh ni naperjen proti kartelom, kajti priznava njihove koristne strani v pogledu organizacije, produkcije in prodaje, pridržuje pa državi pravico kontrole in vpliv na njih eksistenco v toliko, da bi država pri ugotovitvi prekomernosti dobička kartelov bila opravljena prisiliti jih k znižanju cen in zboljšanju gmotnega položaja delavstva.

V to svrhu predlaga osnova ustanovitve posebne državne narodnogospodarske komisije, sestojče iz zastopnikov ministrstva trgovine, finance, prometa, pošte, javnih del, notranjih in zunanjih zadev ter socialne politike, ki bi poslala v komisijo po enega zastopnika, nadalje iz štirih zastopnikov industrijskih in trgov-

skih panog in iz štirih zastopnikov konsumenov. (Vse člane komisije s pristojnimi namestniki in z zastopnikom uradnega statističnega urada, ki bi imel posvetovalen glas, imenuje vlada.) Ta komisija je organ državne uprave in je potom ministrstva, kateremu bo pridružena (ministrstvo prehrane ali trgovine), podrejena vladi. Tej komisiji se nalaga dolžnost izvrševati kontrolo nad izdelavo in prometom blaga in cen ter paziti na to, da bi z delovanjem dovoljenih kartelov ne bili oškodovani gospodarski interesi države, odjemalcev in konsumentov.

Vsak kartel mora za ozemlje republike določiti posebno preprežnati ceno in prositi za odobrenje. Pred formalnim pozitivnim dovoljenjem ne sme začeti s svojim delovanjem. Ako je komisija zavrnila odobrenje kartela sploh, izgubijo svojo veljavnost vsi dogovori, nanašajoči se na njegovo ustanovitev. Če obstoječi karteli morajo tekom 4 tednov po razglasitvi kartelnega zakona prositi pri komisiji za odobritev. Enake pravice kot proti kartelom pristojajo državni narodnogospodarski komisiji tudi napram vsem družbam in posameznim

podjetjem, ki so na podlagi svoje posebne gospodarske moči v stanu dobiti in vzdrževati monopolni vpliv v posameznih panogah produkcije in trgovine.

Moderno tekmovalje z mlekom.

V prejšnjih časih je lahko konkuriral z mlekom le tisti, ki ga je imel več in boljšega, danes pa nasprotno tisti, ki ima »čisto mleko«, to se pravi mleko, ki je produkt zdravih krav, pridobljen pod zdravstvenimi pogoji in kar je glavno, s čim manjšim številom bakterij. Ta način konkurence je zavzel že tako velike dimenzije, da je angleško poljedelsko ministrstvo izdalo poseben oficijalen odlok, po katerem imata danes dve tretjini vseh trgov z mlekom lastne laboratorije za preizkušanje mleka, a ostala tretjina pa svoje moderne kravje hleve in mlekarne. Nad vsako stvarjo, ki je le količnik v zvezi z mlečno produkcijo, je uvedena stroga pazljivost in to od kravjih staj, pa tja do čistote rok onih, ki molzejo ter molznih stolčkov samih; vse hladilne naprave, goliče in ostalo orodje je pa pod najstrožjim nadzorstvom.

Moderna konkurenca z mlekom traja navadno tri mesece, včasih pa tudi več in med tem časom mora oddati konkurent vsaj šest vzorcev mleka, katere odvzame običajno sam svojim kravam; v ta namen je že preje dobil sterilizirane steklenice. Po dosedanjih izkušnjah je to najboljši način postopanja.

Med celo dobo tekmovalja mora poseben nadzorovalni strokovnjak pregledovati v poljubnem času, in ne da bi prej kaj naznanil, vse one kmetije, ki se udeležijo tekme. Še prej pa vzamejo vzorec mleka in določijo koliko toščje ima. Navadno obiščejo dvakrat vsako kmetijo in rezultat teh obiskov služi za kontrolo naslednjim vzorcem. Strokovni nadzornik pa objavlja perijodična poročila tako, da se vsakdo lahko pouči o pogreških, ki jih je morebiti prej napravil; končno pa vpišejo še vsakega konkurenta v posebno malično knjigo.

Mleko samo je namreč naravnost

LISTEK.

Pravila naših delniških družb.

Univ. prof. dr. Milan Škerlj.

(Nadaljevanje.)

Omenil sem, da osnutki statuten, ki jim jih imel v rokah, neredko ravno v doslej obravnavanih točkah greše zoper delniški regulativ. Naj to trditev malo podprem. Določbe o večini, ki je potrebna na ustanovni skupščini, da se družba smatra za ustanovljeno, niso bile pravilne v 22 osnutkih, določbe o naknadnih nabavah v 23; posebej naj tu omenim sledeče primere:

a) iz več osnutkov je bilo videti, da ustanovitelji mislijo, da sme ustanovna skupščina s soglasnim sklepom izpremeniti od oblastva odobreni osnutek pravil. To ni res; soglasen sklep zadostuje in je potreben za odobritev razlik med navedbami v prvotnem osnutku in podpisnicah na eni, po oblastvu odobrenem osnutku pravil na drugi strani (§ 13., odst. 7. del. reg.); izpremembe v oblastveno odobrenem osnutku pa potrebujejo nove oblastvene odobritve in nove usta-

novne skupščine. Izhod, da se bodoča družba ogne novi skupščini, bi bil edino ta, da ustanovna skupščina izjavi, da po nji sklenjene izpremembe smatra za končno sprejete, ako jih odobri oblastvo, in izrečno poveri ustanoviteljem nalogo, da izposlujejo oblastveno odobritev. Mislim, da bi se koncesijsko oblastvo vsaj pri manj važnih izpremembah nad takim postopanjem ne izpodtaknilo.

b) Po izvestnem statutu sta dve osebi prevzeli vse delnice, vsaka pol; v statutu je bila nezmisljena določba, da je družba ustanovljena, če za ustanovitev glasuje — četrtina podpisnikov. Določba deln. regulativa se je enostavno prepisala.

c) V nekem drugem statutu so bile v zvezi z določbo § 13., odst. 7. deln. regulativa citirane točke 1—11 § 3. deln. reg., dasi o točkah 9—11 statut ni vseboval ničesar: povsem jasn dokaz, da si sestavljali statuta niso bili v svesti, za kaj gre.

č) Opetovano je glede poročila o naknadni ustanovitvi bilo rečeno, da mora biti podpisano po načelstvu in nadzorstvo. Za to bi zadostovali večinski sklepi načelstva in nadzorstva, regulativ (§ 47) pa zahteva podpise vseh članov načelstva in vseh članov nadzorstva, to se pravi, kdor podpiše, se smatra, da je

poučen o stvari in da se strinja s predlogom. Kdor ne pripravlja predlogu, lahko podpiše, pa mora pristaviti svoje pismile. Če ni vseh podpisov, predlog ni pravilno stavljen, predlagalci so odgovorni za eventualno škodo.

d) Včasih je bil kvorum določen manjši, nego večina, ki je je bilo treba za ustanovitev družbe, n. pr.: za sklepčnost je zadostovalo, da je zastopana na ustanovni skupščini polovica temeljne glavnice, za sklep sam je osnutek zahteval, da glasuje polovica glavnice in polovica podpisnikov. Recimo, da je glavnica 1.000.000 Din, A in B imata po 250 delnic po 1000 Din, C, D, E, F, G po 100 delnic. Če prideta A in B sama, bi bila ustanovna skupščina sklepčna, vendar pa po statutu samem ne moreta skleniti ustanovitve, ker zahteva statut polovico podpisnikov, torej najmanj štiri. Jasno je, da kvorum ne more biti manjši od večine, ki jo zahteva statut.

e) Parkrat ni bilo povedano, kdo predseduje ustanovnemu občnemu zboru. Navadno ga otvori eden izmed koncesionarjev, potem se voli predsedstvo, vsakako mora biti v pravilih vprašanje predsedstva urejeno.

f) V več primerih je bil kvorum določen s četrtino delniške glavnice in s

četrtino podpisnikov, potem pa je bilo rečeno, da je ustanovitev odklonjena, če zoper njo glasuje polovica na zboru zastopanih podpisnikov. To nima smisla: glavnica bodi 1.200.000 Din, podpisnikov 40, vsak imej po 30 delnic po 1000 Din; za sklepčnost bi zadostovalo, da pride 10 podpisnikov, toda ti bi morali vsi glasovati za ustanovitev, sicer ni po deln. regulativu zahtevane minimalne večine. Brez dvoma je napaka nastala vsled zamenjave z določbami regulativa o ustanovitvi z apori, to se pravi, sestavljajci pravil so regulativ čitali prepovršno.

g) Posebne graje vredno je, da v nekaterih statutih ni bilo jasno povedano, da se družba snuje z ustanovnimi nabavami, dasi je bilo očividno, da gre samo za prevzem že obstoječega podjetja po delniški družbi. Ne trdim, da so bili pri tem slabi nameni, toda očito je, da sestavljajci pravil niso bili znani osnovni predpisi delniškega regulativa.

Nikakor nisem nameraval očrtati ustanavljanja delniških družb z vseh strani; pokazati sem hotel le splošno pravno stanje po regulativu in glavne hibe regulativa in onih določb statuten, ki se bavijo z ustanovitvijo družbe.

(Dalje sledi.)

idealna snov za razmnoževanje bakterij. Če je že njih začetno število veliko, narastejo te radi svojega hitrega razmnoževanja (pod ugodnimi pogoji nastane v pol uri iz enega organizma dva) tako, da je vse mleko prepojeno s toksini, ki so življenjske važnosti za bakterije; mleko je pa pri tem že dobilo popolnoma druge sestavine in končno postane »kislo«. Tako pokvarjeno mleko, četudi je po okusu še sladko, je vendar že toliko spremenjeno, da je škodljivo zlasti otrokom in onim, ki imajo slabo prebavo. Vrenje lahko uniči bakterije, toda to spremembo, katero so te že prej povzročile, nam ne bo več mogoče odpraviti. V čisti mleku se preosnove sploh ne morejo izvršiti, če ga v normalnem času porabimo. Nečisto mleko postane lahko že v 24 urah kislo, a čisto ostane tudi 3 dni še sladko.

Mleko preizkušajo po načinu, ki ga določa ministrstvo in pazijo pri tem zlasti na množino umazanosti, ki je ima mleko v sebi in pa na množino bakterij.

Bistvene točke, katerih se poslužujejo pri preizkuševanju, stoje v neposredni zvezi z možnostjo odstranitve bakterij, s čistoto krave, s popolnim opranjem in sterilizacijo z do 100° C segreto paro vseh priprav kakor: pinj, golid, hladilnih naprav in končno z ohlajevanjem mleka samega. Dognano dejstvo je namreč, da če je mleko ohlajeno takoj po molžnji, nam sicer ohrani bakterije, toda te se začno razmnoževati šele v naslednjih 24 urah, med tem ko se v neohlajenem mleku začne razmnoževanje takoj.

Kadarkoli imamo kaj opraviti z mlekom, je dana možnost, da ga okužimo; zadostuje že slab zrak hleva, duh sena ali krav samih, medtem pa ko lahko postane najmanjša sled slabega mleka v nepopolnoma umiti ali nezadostno sterilizirani steklenici v kratki dobi molžnje široko polje velikanskega števila bakterij.

Če torej nemarno pripravljeno mleko lahko vsebuje čez milijon bakterij v cm³ (18 kapljic), bodo gotovo dobili oni, ki se udeležujejo konkurence, mleko, ki bo stalno vsebovalo pod 250 organizmov v cm³.

Izkušnja je dognala, da vsak dober živinorejec lahko doseže najboljše rezultate v tem oziru.

Nova vprašanja socialnega zavarovanja.

Po smrti predsednika g. Prilepiča je bil izvoljen za predsednika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev g. Marko Bauer, gen. tajnik Zveze industrijcev v Zagrebu. K novemu predsedniku je odšel po izvolitvi sotrudi- nik zagrebških listov in ga intervjuiral. G. Bauer je med drugim izjavil:

Stanje socialnega zavarovanja v naši državi.

Ko se govori o socialnem zavarovanju, treba upoštevati, da je zavarovanje za večino naših krajev novost. Socialno zavarovanje je obstajalo pred sprejemom tega zakona smo na teritoriju Hrvatske in Slavonije, deloma tudi v Sloveniji, kjer se je praktično drug način socialnega zavarovanja. V Bosni in Hercegovini je obstajalo samo zavarovanje za slučaj bolezni. Srbija sploh ni poznala zavarovanja, dasi je bila uzakonila poseben zakon o zaščiti dela.

Napake sedanjega zakona.

Novi zakon je za večino krajev tako materialno kakor formalno novost. Vsled tega je naletel na razumljive težkoče v formalnem oziru, ker se ž njim uvaja nova enoletna administracija za vse kraje naše države in tudi v materialnem pogledu, ker sloni na principu kapitalnega pokritja zavarovalne rente za slučaj nesreče. Razen tega je zakon šel predaleč v gotovih materialnih odločbah v korist zavarovancev in njihovih družinskih članov. Opozarjam na pr. na porodniške podpore, na izdatke za obleko dece. Velike stroške povzroča tudi nega zob. Osrednji zavod kot tak seveda ne more odreči nobenemu zavarovancu tistih podpor, ki mu pristojajo v zmlu- slu zakona, ker ima zavarovalec pra-

vo, da tozadevne pogreške zavarovalnih organov kratkoma iztoži. Pri sestavi in sprejemu zavarovalnega zakona se je storila velika pogreška, ker se je zavarovanje raztegnilo tudi na take družabne sloje, kojih materialno stanje vsekakor ne spada pod zakon o socialnem zavarovanju. Vsled te pomanjkljivosti prihaja med Osrednjim uradom in okrožnimi uradi do čestih sporov, kar zadržuje administracijo.

Posebne težkoče obstojajo na teritoriju Srbije in Črne gore, kjer primanjkuje primerno nabrženega in izkušenega uradništva.

Za reformo socialnih zakonov.

V nekih pokrajinah države obstojajo težnje, da se dodeli okrožnim uradom večja avtonomija, ker da morejo le na ta način svobodno in neodvisno koristiti socialnemu zavarovanju. Ti okrožni uradi dokazujejo, da bi zavarovanje za slučaj bolezni bilo mnogo cenejše, ako so okrožni uradi v tej zavarovalni panogi samostalniji. Po mojem mnenju obstoja vsekakor absolutna potreba, da se zakon o zavarovanju delavcev revidira. Tozadevna revizija se mora nasloniti na izkustva, ki so jih nabrali poedini zavarovalni uradi od sprejema tega zakona dne 1. julija 1922. naprej. V slučaju avtonomistične reforme morajo okrožni uradi nositi tudi riziko samostalnega zavarovanja za slučaj bolezni.

Program novega predsednika.

V pogledu programa, ki ga hočem izvajati, poudarjam, da bo treba izvesti vsekakor gotove reforme, da se zmanjšajo administrativni izdatki. Razen tega treba znižati tudi druge izdatke in sicer tako, da se bo pomoč dovoljevala le v zmislu in v obsegu zakona. V tem oziru polagam važnost na predstavnike delodajalcev v samoupravah. Na žalost pa je mnogo delodajalcev, ki se ne zmenijo za stvari, ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem. Ravno delodajalci bi mogli v tem oziru storiti marsikatero dobro delo ter znižati izdatke. Glede volitev ravnateljstva je izjavil dr. Bauer, da so nekateri okrožni uradi že razpisali volitve, da pa je bilo socialno ministrstvo, ki je volitve sistiralo. V dvanajstih odreja finančni minister, naj se volitve ne izvedejo in da se naj novo ravnateljstvo kratkoma imenuje. Ministrstvo za socialno politiko se ni poslužilo tega prava. Dr. Bauer je mnenja, da bi se volitve lahko razpisale. Glede zavarovanja proti bolezni ni možnosti, da se tozadevni prispevki znižajo, ker je ta vrsta zavarovanja pasivna. Zakonske določbe so v tem oziru precizne in onemogočajo druge rešitve. Nasprotno ni izključeno, da se pri nekih okrožnih uradih, kjer je pasivnost tega zavarovanja posebno velika, tozadevni prispevki še povišajo. Kar se tiče prispevkov za slučaj nesreče, treba upoštevati, da zahteva sistem, na katerem temelji ta vrsta zavarovanja, visoke prispevke. Ali so prispevki res previsoki, ni mogoče ugotoviti, ker so statistični podatki pomanjkljivi. Zdi se pa, da odgovarjajo prispevki fak- tični potrebi.

Revizija nevarnostnih razredov.

Drugo vprašanje je razvrščanje v poedine razrede nevarnosti. To vpliva bistveno na večino prispevkov. V tem oziru treba izvesti temeljito statistiko s primerno revizijo. Ravno kar se je sestavila tozadevna osnova za nesreče v šumski in lesni industriji, ki se bo o njej razpravljalo na prihodnji seji ravnateljstva. Tozadevni posli se bodo razvrstili z vsekako nižjimi odstotki nevarnosti, kar bo na ta način znižalo prispevke. V tem zmislu se bo postopalo tudi v drugih industrijskih panogah.

Preventivno zdravljenje zavarovancev.

Tu vidi dr. Bauer zelo važno nalogo socialnega zavarovanja. Treba še veliko dela, da se ta vrsta zavarovanja oživotvori. Nekaj je že storjeno: zgradili so se sanatoriji, zdravilišča, okrepčevališča. Ko se ta sistem zdravljenja oživotvori in raz-

graniči, bodo izdatki zavarovanja za slučaj bolezni znatno zmanjšani. V tem oziru bo osrednji urad v bodoče storil vse, da se preventivno zdravljenje privede na najpopolnejšo višino.

„ADRIA“
prašek za pecivo
in vanilin sladkor
priznana najboljši
Odklanjajte slične a manj-
vredne izdelke!

Nagib ali pogoj, jamstvo iz povzročene zmote?

Na ljubljanskem velesejmu 1921. je kupil toženec za večjo vsoto blaga od toznika, razstavjalca iz Češke. Plačal je polovico kupnine, toznikovi tožbi za drugo polovico pa se je upri, postavljajoč ji v pobot polovico carine, katero je moral plačati za blago v precej visokem znesku. Navaja, da je sprva kupil blaga le za par stotakov. Toznikov zastopnik mu je prigovarjal, naj kupi več, kar je pa odklonil, češ da je carina previsoka. Zastopnik pa le ni odjenjal, trdeč, da se plača le polovica carine za vse blago, ki se kupi na velesejmu. Toženec mu je sicer odvrnil, da mu tega ne verjame, ker pa je zastopnik le še zatrjeval, da se res plača le polovica carine in da imajo to ugodnost vse dobave, ki so naročene do konca tekočega leta, pa mu končno jamčil, da bode plačal le polovico carine, se je vdal in naročil večjo množino blaga. Ko pa je dobil od carinarne račun z zneskom carine, ki je bil celo večji od kupnine, je toznika takoj pozval, naj vzame blago nazaj, ker ga s temi pogoji ne more prevzeti; hoče pa trpeti prevozne stroške. Toznik pa mu je odgovoril, da blaga ne vzame nazaj, da pa carina ni pravilno izračunana in da bi smela iznašati samo eno četrtino predpisane zneska, toženec naj stori v stvari vse potrebne ukrepe, on sam pa bode tudi poskusil, da se carina pravilno določi. Po tajništvu zveze trgovskih gremijev v Ljubljani je pa toženec dopil pojasnilo, da je carina pravilno zaračunana. Tudi intervencija pri češkoslovaškem zastopniku v Ljubljani ni imela uspeha. Toženec je bil primoran blago prevzeti in vso carino plačati, da obvaruje toznika večje škode, ker je hotela carinarnica prodati blago na javni dražbi, da krije svoje pristojbine, ki bi se morale plačati tudi, če bi se poslalo blago tozniku nazaj. Polovico na carini plačanega zneska hoče torej toženec pobotati s še dolžno polovico kupnine.

Toznik v pobot prigovarjane terjatve tožencu ni priznal. Res je, da se je govorilo pri sklepanju kupčije o

carini, vendar se ni staval pogoj, da plača en polovico carine. Samo mimo- grede se je omenilo, da bo pri carini 50 odstotkov popusta z ozirom na ljubljanski velesejem, nikakor pa ni prevzel jamstva za tak popust.

Pravno sodišče je obsodilo toženca po tožbenem zahtevku, a izreklo, da v pobot prigovarjana nasprotna terjatev toznikova pravno ne obstoji. — Na podstavi izpovedbe zaslišanih prič je vzelo za dokazano, da se je pred sklepom pogodbe med toznikovim zastopnikom in tožencem sicer govorilo o tem, da ima na v. lesemu kupljeno blago pri uvozu iz Češke ugodnost polovične carine. Vendar v tem ni videti takega jamstva na strani tožeče stranke, da povrne v nasprotnem primeru tožencu polovico carine, če bo moral toženec plačati vso carino. Če je toženec bil sklenil pogodbo v nadi, da bode plačal le polovico običajne carine, je bilo to zanj le nagib (motiv), ki nima nobenega vpliva na veljavnost pogodbe, ker se nagib ni izrecno postavil v pogodbo za pogoj (§ 901 o. d. z.). Na tak pogoj se toženec niti ne sklicuje, ampak uveljavlja svojo nasprotno terjatev le iz naslova jamstva.

Prizivno sodišče je zavrnilo toženčev priziv in je potrdilo prvo sodbo, pridružujoč se njenim razlogom. Trditve v prizivu, da si je bila tožeča stranka svesta, da odgovarja za svojo obljubo, pač ni utemeljena v dveh tožnikovih pismih, na katera se priziv sklicuje. Iz njih izhaja samo to, da se tožniku ni videla carina prav izračunana in da zato toženca poziva, naj primerno ukrene, da se pogreška popravi. Ko pa hkratu obeta, da bode tudi on od svoje strani ukrenil vse potrebno, da se to popravi, s tem pač še ni priznal kako svojo obveznost, da pomaga ali celo sam plača polovico carine. — Priziv pa nadalje izvaja, da je toznik tudi še iz drugega razloga dolžan, da povrne polovico carine tožencu: z opetovanim zatrjevanjem po zastopniku o ugodnosti polovične carine je spravil toženca v zmoto in izvira njegova plačilna obveznost potem iz določb § 872 o. d. z. Temu nasproti je pa poudariti, da je toženec na prvi stopnji oprl svoj pobotoma uveljavljeno zahtevek samo na izrečno prevzeto jamčevanje za polovico carine, in se na nove razloge v prizivnem postopanju ni moči ozirati.

Revizijsko sodišče je zavrglo revizijo. — Po podsodnih ugotovitvah ne ustreza resnici, da bi bil tožitelj po svojem zastopniku jamčil tožencu za to, da od naročenega blaga plača samo polovico carine. Toznikov zastopnik se torej ni obvezal, da plača tožencu polovico carine, če bi toženec moral plačati popolno carino. Iz tega naslova toženec potemtaka ne more postaviti nikakih nasprotnih terjatev v pobot. Res je sicer trdil toženec na prvi stopnji, da ga je toznikov zastopnik pripravil do tega, da je naročil več

Zasedanja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Prihodnji teden v četrtek in petek, dne 10. in 11. t. m., se vršijo v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo zborovanja odsekov in plenuma o važnih gospodarskih vprašanjih.

V četrtek, dne 10. decembra t. l. se vrši ob pol 9. uri dopoldne seja **trgovskega odseka** s sledečim dnevnim redom: 1. Vprašanje inozemskih trgovskih potnikov. 2. Načrt vinskega zakona. 3. Taksna dolžnost trgovske korespondence. 4. Dispensne in koncesijske prošnje. 5. Trgovsko nadaljevalno šolstvo. 6. Ureditve nedeljskega počitka. 7. Izjava glede direktnega uvoza kave iz Brazilije. 8. Raznosterosti. — Istega dne tudi ob pol 9. uri dopoldne zboruje **obratniški odsek**, ki bo razpravljal o sledečih točkah dnevnega reda: 1. Preureditev točilnih taks. 2. Ureditve vprašanja nedeljskega počitka. 3. Načrt zakona o Državni obrtni banki. 4. Dispensne in koncesijske prošnje. 5. Obrtnopravne načelne izjave. 6. Obrtnonadaljevalno šolstvo. 7. Šušmarstvo. 8. Zakon o pobijanju draginje. 9. Raznosterosti.

Seja **industrijskega odseka** se bo vršila tudi 10. decembra ob pol 12. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. Predlogi

za izpremembo in dopolnitev novih tarifnih predpisov. 2. Pristojbine za industrijske tire. 3. Poročilo o izpremembah v avtonomni carinski tarifi. 4. Tarifna reforma in mlinarska industrija. 5. Raznosterosti. — **Finančni odsek** zboruje ob pol 12. uri in bo razpravljal in sklepal o naslednjih vprašanjih: 1. Izpreminjevalni predlogi k osnutku finančnega zakona za leto 1926/27. 2. Prošnja državnega premogovnika v Velenju za odpis zbornične doklade. 3. Predlog za izpremembo pravilnika o poštočerkovnem prometu. 4. Osnovne smernice za reformo zakona o taksah in pristojbinah.

Dne 10. t. m. ob pol 4. uri popoldne se vrši seja **združenih odsekov**, a drugega dne 11. t. m. ob pol 9. uri dopoldne je redna **plenarna** seja z naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanila predsedstva. 2. Poročilo o delovanju zbornice. 3. Poročilo o prezidavi zborničnega slosloja. 4. Zbornični proračun za leto 1926. 5. Poročilo o važnejših akcijah v finančnih zadevah. 6. Predlog k načrtu finančnega zakona za leto 1926/1927. 7. Poročilo o stanju prispevkov za bolniško zavarovanje. 8. Predlogi zborničnih članov. 9. Tajna seja.

blaga, z zadržkom in jamčenjem, da bode plačati le pol carine. Ni pa trdil, da ga je nasprotna stranka na drug način z zvijačo dovedla do sklenitve pogodbe, za kar bi bila odgovorna. Preostaja torej le zavedba v zmoto gl. da višine carine, ki jo je bilo plačati od blaga. Da plača toženec samo polovico carine, to se po podsodnih ugotovitvah ni stavilo za pogoj, pa tudi sicer to ni bilo pred pogodbo (§§ 870, 872 odz.). Podsodno se je namreč pravilno smatralo, da je šlo pri tem le za nagib za sklep pogodbe, ki po § 901 odz. nima vpliva na veljavnost pogodbe in tudi ne more tožencu dati pravice do kakih zahtev proti tožitelju. Če bi pa tudi šlo, kakor trdi revizija, za pogoj pogodbe ali tudi za zmoto v glavni stvari, bi toženec moral prigravitati le neveljavnost pogodbe (§§ 870, 871 odz.). Tega pa toženec ni storil, marveč je še v prizivu izrečno navedel, da priznava veljavnost pogodbe. Zavrnitev njegovega poboda je torej pravno pravilen in ustreza zakonu. R. St.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
IZVRŠNO
Kofinsko cikorkijo
domači izdelak.

Trgovina.

Avstrija se izkuša iznebiti obveznosti iz trgovskih pogodb. — Pred kratkim je odpotoval z Dunaja v Ženevo vodilni akcijski šef dr. Schuller, ki ima med drugimi nalogo, da doseže olajšave bremen, katera nalagajo Avstriji razne trgovske pogodbe. Avstrija se pritožuje, da ji nizke carine, katere je dovolila, na primer v pogodbi s Francijo in Italijo, pretežno uničijo domače gospodarstvo. Ker se pogodbe pred potekom pogodbene dobe ne morejo izpremeniti, naj bi intervencija Zveze narodov pripomogla do zaželenih olajšav.

Reklama »Radio-Balsamica«. Mestni magistrat v Ljubljani obvešča, da dr. Ivan Rahlejev še vedno anonisira na nedopusten način specialiteto »Radio-Balsamica« in da je tako anonisiranje v snižuju člena 12. pravil o lekarniškimi specialitetah (Uradni list št. 142 z dne 25. novembra 1921) nedopustno in kaznjivo.

Pred nadaljevanjem pogajanj za francosko-nemško trgovinsko pogodbo. »Le Journal« poroča, da bo Trendelenburg prišel 16. ali 17. t. m. v Pariz, da prične spet pogajanja za trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Francijo, in to brez posredovalcev. Po informacijah, ki jih je dobil ta list, bi bili Nemci pripravljeni dati Franciji nekaj gospodarskih koncesij, v zameno pa naj bi Francija izpraznila, prej kot bi bilo določeno, ostali del Porenja.

Budimpeštanski mednarodni semenj se vrši spomladi med 17. in 26. aprilom. To pot bodo zgradile posamezne države svoje lastne paviljone, ki bodo nosili nacionalni karakter. Prijavni termin za razstavljalce se zaključuje 31. januarja leta 1926. Za razstavljalce, prevoz nastavnega blaga in za posetnike velesejma je madžarska vlada dovolila velike olajšave.

Italijansko-nemška trgovska pogodba odobrena v državnem zboru. Drugo branje nemško-italijanske trgovinske pogodbe je bilo v nemškem državnem zboru končano in po tretjem branju je bila pogodba definitivno sprejeta.

Francoska zunanja trgovina. — V prvih 10 mesecih tekočega leta je Francija uvozila za 33, izvozila pa za 36 milijard frankov blaga. Napram lanskemu letu se je dvignil uvoz za 400 milijonov, izvoz pa za 2,5 milijarde frankov.

Ročna ugodna prilika nudi se vsakomur pri nakupu čevljev, ker tovarna čevljev Peter Kozina & K., Tržič, razprodaja več tisoč parov raznovrstnih zaostankov pod lastno ceno, dokler ta zaloga traja. Vse blago je garantirano najboljšje kvalitete, prodaja se pa samo v lastni podružnici Ljubljana, na Bregu 20.

Konkurzni oklic. Razglasitev konkurza o imovini »Sloge« nakupovalne in prodajne zadruge r. z. o. z. v Ljubljani. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču v sobi št. 133 dne 7. decembra 1925

ob desetih. Oglasitveni rok do dne 28. decembra 1925. Ugotovitelni rok pri imenovanem sodišču dne 11. januarja 1926 ob desetih.

Industrija.

Rudniki v okolici Novega Brda. Več angleški inženirjev je po odobritvi generalne direkcije rudnikov začelo te dni čistiti vhode v stare rudnike v Novem Brdu. Kjer so že za časa kralja Urša kopali svinco in srebro. Takoj pri začetku odkopavanja so našli na svinčeno in srebrno rudo. Inženirji so ugotovili, da so ležišča rude obilna.

Razvoj češkoslovaške aeroplanske industrije. Kakor je bilo že javljeno, se je ob priliki mednarodnih aviačinskih tekem v Rimu, ki so se vršile pred nekaj dnevi, pokazal znaten napredek te mlade industrijske panoge v CSR. Tekem se je udeležilo 5 evropskih držav (Francija, Italija, Nemčija, CSR in tako dalje) izmed katerih si je CSR priborila prvo mesto. Zmagal je avion tvrdke »Avia« v Pragi, katerega je vodil Karol Frič, šef-pilot imenovane tvornice. Zmaga je bila dosežena vsled največje brzine v zraku, najmanjše brzine pri pristajanju in najekonomičnejše uporabe bencina in olja. Na podlagi te zmage si je čsl. tvrdka »Avia« pridobila prvo nagrado Coppa d' Italia in 250.000 lir. Z ozirom na to dosežene uspehe je Romunija naročila pri češkoslovaški tvrdki »Avia« 175 aeroplanov, ki bodo opremljeni tudi z motorom češkoslovaške izdelave Waltrovih tvornic v Pragi.

Davki in takse.

Donos državnih monopolov. — V času od 1. aprila do 31. avgusta t. l. je znašal donos državnih monopolov 1.009.979.359 dinarjev. Ta donos se na posamezne monopolne predmete razdeli sledeče: tobak 703,5 milijonov dinarjev, sol 143,4 milijonov Din, petrolej 44 milijonov Din, žgalice 57,3 milijonov Din, cigaretni papir 57,8 milijonov Din, razni dohodki 3,5 milijonov Din. Proračun je presegel donos tobaka za 28,5, donos soli za 18,4 in donos cigaretnega papirja za 16,1 milijonov Din, dočim se je od petroleja pobralo 9,8 in od žgalic 10,4 milijonov Din manj nego je proračunjenih.

Novi davki na Francoskem. — Novi finančni minister Loucheurs predloži te dni poslanski zbornici nove finančne predloge, ko nalagajo francoskemu prebivalstvu za dobo sedmih let ogromno davčno breme. Donos novih davkov, cenjen na 35 milijard, je namenjen izključno za vnovčenje kratkoročnih bonov.

Denarstvo.

Nov kovan denar. Narodna banka pričakuje v kratkem novo pošiljko kovane denarja. Pošiljatev pride dne 7. t. m. na Sušak, kamor jo pripelje francoski parnik. Denar je kovan v Parizu, v francoski državni delavnici. Pošiljatev obstoji iz 22 vagonov dva-, den in pol-dinarskih novcev.

Konsolidacija »červoneca«. Ob priliki tretje obletnice vpeljave »červonca«, je imelo vodstvo državne banke sejo, na kateri je ljudski komisar za finance povdarjal, da se bo v prihodnjih treh mesecih emisija denarja zmanjšala, medtem ko se bo proti koncu leta zlata rezerva ojačala. Ta rezerva bo morala presepati poldrugo milijardo rubljev in bo služila za nadaljno konsolidacijo »červonca«. Do 1. januarja 1926 se bo celotni denarni obtok skril na 1 milijardo 200 milijonov rubljev.

Romunski dolgovi napram Zedinjenim državam. Romunska brzojavna agencija javlja, da bodo romunski protipredlogi, nanašajoči se na poravnavo dolga napram Zedinjenim državam, skoro gotovo sprejeti.

Znižanje obrestne mere na Češkoslovaškem. Kakor poročajo iz Prage, bodo banke vsled znižanja diskonta v kratkem času znižale obrestno mero: v kontokorentu za pol in pri vlogah na knjižice za ¼ %.

Italijanska dolarska zbirka je dosegla po zadnjih vesteh popoln uspeh. Tiskovni urad ministrskega predsedništva je sicer naznanil, predvčerajšnjim, da se končni rezultati objavijo šele v soboto, toda na podlagi neuradnih vesti je baje dosegla zbirka nad 125 milijonov lir, tako da je krit ves prvi obrok, ki ga mora Italija plačati Ameriki v smislu nedavno sklenjene pogodbe o odplačevanju vojnih dolgov. Kakor poroča »Popolo di Trieste« je sam Trst podpisal za nad 21½ milijona lir.

Promet.

Otvoritev proge Niš-Prokuplje. Nova proga Niš-Prokuplje bo 15. decembra t. l. končana, a 20. decembra bo svečano predana prometu. Otvoritvi bo prisostvoval minister saobračaja in še nekateri drugi člani vlade, zastopniki gospodarskih korporacij, novinarji in odlični meščani.

Koncentracija nemške veleplovbe. Upravni svet Severonemškega Lloydja je sklenil, da prevzame Lloyd tri druge parnoplovne družbe. Družba Roland je bila doslej v tesni zvezi s Hapag, sedaj se združi z Lloydom; to smatrajo nekateri kot približanje med Lloydom in Hapag. Drugi dve družbi sta pa tudi taki, da teži ena na eno stran, druga na drugo, in bo torej zblizanje tem lažje. Nadalje je nameravana koncentracija Hanseatske veleplovbe, torej v prvi vrsti združenje Lloydja in Hapag, ki predstavljata danes 85 do 90 odstotkov vse nemške pomorske plovbe. Zato tudi ni več daleč čas, ko se bo vsa nemška veleplovba zedinila in si bo po natančno določenem ključu svetovna morja razdelila. — Upoštevajoč večkrat v »Trgovskem listu« priobčene članke o gospodarskem dvigu Nemčije, zlasti še, kar se tiče pomorske trgovine in ladijske tonaže, vidimo, da je treba take vesti prav resno premotrivati. Mi sicer nismo neposredno zadeti, pač pa Anglija, Francija itd. in po teh posredno tudi mi.

BUDDHA
Ako piješ »Buddha« čaj, vživaš že na zemlji raj!

RAZNO.

Novi stanovanjski zakon v Avstriji. Avstrijska vlada je dne 1. t. m. predložila narodni skupščini nov predlog stanovanjskega zakona. S tem predlogom se hoče likvidirati vse prisilne odredbe, ki so bile potrebne v izrednih razmerah vojne in povojne dobe, danes pa, ko se prilike normalizirajo, pa niso več potrebne. Avstrijska vlada je prišla do prepričanja, da so prisilne odredbe skrajno škodljive. Na eni strani onemogočujejo zidanje novih hiš, na drugi strani pa povzročajo produkcijskim slojem in s tem celemu gospodarstvu veliko škodo. Na-

dalje naj se zaščiti samo one, ki so zaščite res potrebne, to je v prvi vrsti oni, ki sedanja stanovanja res potrebujejo, ne pa tudi one, ki delajo s prevelikim stanovanjem kupčije na škodo hišnega posestnika. Kar se tiče večine najemnin določa predlog, da sme najemnika za stalati dne 1. februarja 1926: 20 grošev za novanja in nanjše poslovne lokale znakovsko mirovno krono, dne 1. avgusta 1926: 40 grošev, dne 1. februarja 1927: 50 grošev in dne 1. januarja 1927: 60 grošev. Za večje poslovne prostore, za latere se je plačevalo pred vojno nad 3000 K najemnine, najemnika hitreje raste in doseže že dne 1. avgusta 1926 60 grošev za vsa o mirovno krono. Prostori v kupčijskih hišah, skladiščih itd. se izvezmajo iz zaščite. Hišni posestnik je dolžan iz najemnine pokrivati najprej davke in vzdrževalne stroške. Ako bi hišo zanemarjal, se ga sme uradno prisiliti, da izpolni svojo dolžnost. Najemne pogodbe, ki bi se glede stanovanj glasile na višje zneske nego so določeni z zakonom, se smatrajo za neveljavne. Z novim zakonom dobe hišni posestniki pravico stanovanja prosto odpovedati, ne smejo pa pustiti odpovedanih prostorov praznih, ampak jih morajo oddati.

»Trgovski Tovarišč«. Izšla je 11. številka »Trgovskega Tovarišča« s sledečo vsebino: Sporazum za napredek — Jos. Kavčič; Nemška trgovina v srednjem veku — Josip Golob; Obvezno zavarovanje samostojnih podjetnikov na Češkoslovaškem — V. A. U.; Znanstveno obratovanje v industrijski psihologiji — dipl. merc. Stanislav Klinc; Organizacija trgovske pisarne — Fr. Zebal; Naša deca — Arkadij Averčenko.

Ljubljanska borza.

Petek, 4. decembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921. den. 77, bl. 80; loterijska državna renta za vojno škodo den. 300, bl. 312; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 123; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 320; Združene papirnice Vevče, Gorjane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb den. 34; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110.

Blago: bukova drva, suha, največ 10% okroglice, fco vag. nakl. postaja, 5 vag. den. 21,25, bl. 21,25, zaklj. 21,25; bukovi hlodi, I., II., od 25 cm naprej, od 2,50 m dolž. naprej, fco nakl. postaja bl. 225; smrekove ali jelove deske, 25 mm, III. vrsta, fco meja bl. 500; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco meja, 6 vag. den. 25, bl. 25, zaklj. 25; remeljni 50,70 in 60,80 mm, 4 m, ostrorobi, fco vag. Postojna tranz. den. 565; bukova drva, klana, okrogla, ogledana, fco meja, 50 vag. den. 23,50, bl. 23,50, zaklj. 23,50; pšenica 76 kg, fco vag. Novi Sad bl. 285; korusa nova, času primerno suha, fco vag. Novi Sad bl. 130; oves rešetani, fco vag. Novi Sad bl. 182; ajda domača, fco vag. prekmurska postaja bl. 250; proso domače, fco vag. prekmurska postaja bl. 195; otrobi debeli, fco Banjaluka 1 vag. den. 155, bl. 155, krompir beli, fco vag. prekmurska postaja bl. 75; čebula, fco vag., banatska postaja bl. 105; ječmice zlatorumene, fco vag. nakladalna postaja den. 250; fižol stari, mešani, p. Djakovo bl. 150; slivovka, gar. 50%, fco vag. sremska postaja, za 100 litrov, netošešarjena bl. 2000.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani (30. novembra). Govedina: v mesnicah po mestu 16—19 Din. Na trgu 1 kg govejega mesa I. 81, II. 15, vampov 9—10, pljuč 6—8, jeter 18 do 19. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 20, II. 17, jeter 25—30, pljuč 20. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 27, II. 20—25, pljuč 10, jeter 15—20, slanina trebušne 22,50, slanina ribe in sala 28—29, slanina mešane 25—28, slanina na debelo 27 do 28, masti 30—31, šunke (gnjati) 35—37, prekajenega mesa I. 35, II. 30. Klobase: 1 kg krakovskih 45, debrecinskih 44, hrenovk 35, safalad 35, posebnih 35, svežih kranjskih 32—40, pol prekajenih kranjskih 32—40, suhih kranjskih 67, prekajene slanine 30—35. Perutnina: Piščanec majhen 12,50—15, večji 16—20, kokoš 25—35, petelin 25—45, raca 25—30, nepitana gos 40—70, domač zajec manjši 5 do 15, večji 16—18 Din. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2,50—3, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 55—60, masla 45, sirčka 9—10, jajca par 3,50 do 3,75 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Ljubljani

(30 novembra). 1 kg kave Portoriko 70 do 74, Santos 52—56, Rio 42—48, pražene kave I. 80—88, II. 64—68, III. 56 do 60, kristalnega belega sladkorja 15, v kockah 14.50, riža I. 12—13, II. 8—10, 1 liter namiznega olja 20, jedilnega 18, 1 kg testenin 14, II. 10.

Mleški izdelki na trgu v Ljubljani. 1 kg moke št. 00 5.25, št. 0 4.75, št. 1 4.50, št. 6 3, kaše 7, ješprenja 7, ješprenjčka 10—13, koruzne moke 3—4, koruznega zdroba 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, azdove moke I. 9, II. 7, ržene moke 5—5.50 Din.

Situacija na svečarskem tržišču: Svečarne notirajo za konzumne sveče do 500 kg 17.50 do 18 Din za kg franko postaja Ljubljana, za količine nad 500 kg pa 17 Din za kg. Finančni odbor, ki se bavi z revizijo carinske tarife, ni ugodil prošnji po zmanjšanju sedanje previsoke uvozne carine na surovine, vsled česar so cene

svečarskim proizvodom od dne do dne čvrstejše. Sedanje uvozne carine na svečarske surovine so sledeče: pri parafinu 3.30 za kg minimalno, pri stearinu 3.30 Din za kg minimalno, pri rumenem čeb. vosku 8.80 Din za kg minimalno, pri kar-naupskem vosku 8.80 Din za kg minimalno, pri cerezinu 3.30 Din za kg minimalno.

Ljubljanski živinski sejem (2. t. m.). Dogon 172 konj, 82 volov, 50 krav, 8 telet, 2 koštruna in 50 svinj. Cene za kg žive teže: voli I. 9.25—9.50, II. 8.50 do 7.75, III. 7.50—7.75; krave rejene 6.50 do 7, za slobase 3.75—4, telice I. 8—8.50, II. 7—7.25, teleta I. 10—10.25, II. 8.75—9.25, (zaklana teleta 13—14), prašiči špeharji domači 13.50—14.75, peršutarji 10.75 do 11.25, (zaklani prašiči domači 15—15.50) Din. Plemenski prisici so se prodajali komad po 150—200 Din. Sejem je bil slabo obiskan. Cene skoro neizpremenjene.

Dunajska borza za kmetijske produkte (2. decembra). Na ameriških borzah so ponovno poskočile cene pod vtisom neugodnih vesti iz Argentine. Tudi na vseh kontinentalnih tržiščih je tendenca čvrsta, a ponudbe majhne. Cene na Dunaju nekoliko poskočile. Notirajo za 100 kg v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 39.50—40.50, madžarska potiska 45 do 46.50; ječmen: domači 35—42, slovaški 41—44; rž: marchfeldska 29—29.50; turščica: jugoslovenska 28—29, nova 23 do 23.50; oves: 28.50—31; moka 0; domača 74—77, madžarska 74—77.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 18. decembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 200 komadov zaviralnih cokolj »Bremsschuhe« ter glede dobave

materijala za plinsko razsvetljavo. — Dne 2. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede struženja hrastovih hlodov, ki leže na postaji Lecken; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 50.000 kg jute. — Dne 4. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave strojev za razširjevanje in zoževanje parnih in ognjenih cevi in za ravnanje pločevine ter 1 električnega motorja; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznih bakrenih cevi. — Dne 5. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave vpognjenih osov in za lokomotive; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave orodnih strojev. — Predmetni pogoji z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

GROM
D. Z. O. Z.
Carinsko posredniški in spedijski bureau
LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 41
Nastoy brzojavkam: „GROM“ Podružnice: Telefon interurban št. 454
MARIBOR, JESENICE, RAKEK.
Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod najkvalitetnejšimi pogoji.

Galanterija! ter modno blago, plenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi najugodnejše pri
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika
Na velikol ob vodi Na malol

Brodarsko akcionarsko društvo
Sedej: Beograd „OCEANIA“ Karmateljstvo: Susak
Glavno odpravništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga
Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakoga	1. meseca
„Šibenika“	4.	„
„Sušaka“	10.	„
„Trsta“	18.	„

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelone, Valencija, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Teneriffe in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Polnajtrednevna trgovska proga za Egejsko morje
iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruža za: Patras, Kalamato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeağaç, Rodi, Kandijo in Kanejo.
Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

AVTO
benzin, pnevmatika, olje, mast, vse popravila in vožnja. Le prvovrstne blago in delo po solidnih cenah nudimo
JUGO-AVTO. d. s. s. v. Ljubljani

Špago
dreto in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPUTA“ Ljubljana Gospodarska 2

Veletrgovina
kolonijalne in špecerijske robe
Ivan Jelačin
Ljubljana
Zaloga
sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode
Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

KJE SE KUPI?
Le pri trdki
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najboljši stroji stroji za ročnisko ali hitro rabe, svetovno znani znamke: Britaner - Adler - Phoenix.
Iskustveni mehaniki dele za stroje in kolesa, žele, olje, jermere, pnevmatika. Popok o vseh strojih brezplačno! — Večletna varnost! Na vel kol Na malol!

Vino I. 1921.
Belo liter Din 8—
Rizling liter Din 10—
Portugizer rdeč liter Din 8—
1925: Belo liter Din 6—
SLIVOVKO, staro pristno, liter 30—
dinarjev; nadalje 20 SODOV
po 16 hl, eno polpokrito in eno odprto, elegantno, skoraj novo KOČIJO (z gumijevimi kolesi) prodaja zelo poceni
I. Krawagna, Ptuj.

TISKARNA „MERKUR“
Trg.-ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 15
Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenilke, pravila itd. itd.
Lasina knjigo-veznica

Prva železiarska in železokovinska zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Železiarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Želji za normalne in ozkotirne železnice
Želji za ladje, črni ali pocinkani
Želji za zgradbe, les itd.
Želji za čevlje
Spojke za odre in prage

Spojke za ladje in splave
Železne brane
Zobje za brane
Klijuke za podobne, zid, cevi, elabove itd.
Vijaki z maticami

Podložne pločice
Matice
Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd.
Vijačni čepi
Verige

Val v našo široko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje. Prodaja se samo na debelo trgovcem.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE Din 19,000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najsočnejše in najkvalitetnejše.

Brojavi: TRGOVSKA

Telefoni: 130, 143, 433.

Podružnice:
Maribor, Kamnik, Konjice,
Novo mesto, Ptuj, Rakek,
Slovenjradec.

Ekspozitura:
Prevalje